

הנחיות למורים ליצירת מרחב בטוח במרחב החינוכי

שלילת להטא"ב בפוביה במרחב

אם מורה נוכחת בסיטואציה שבה יש גילוי להטא"ב בפוביה מסוג כלשהו ואינה מגיבה אליו, היא מעבירה מסר לפוגעת. שלהטא"ב בפוביה לגיטימית ועוברת "מתחת לרדאר" ושהבריונות שחווה הקורבן היא לגיטימית. מאחריות המורה להגיב בחומרה לכל סוג של מקרה להטא"ב בפובי, כדי שהתלמידים ידעו שאין מקום ל אלימות כזו ובמיוחד כדי שתלמידים להטא"ב ידעו שהן לא לבד ושיש להן גיבוי.

העברת מסר של כתובת בטוחה

לנערים להטא"ב רבות אין לאן לפנות, או שאין את הידע לאן לפנות. רבות חוששות שאם ההורים, החברים או המורים שלהן יגלו על הזהות שלהטא"ב שלהן הן יחוו דחייה ממעגלים אלו ומהסביבה בכלל. החשש הזה מוביל לגורמים שונים שפוגעים באיכות חייהן ואף מביאים אותן למצבי סיכון קשים: לחץ, חרדות, דכאון, נשירה מהלימודים וגם אובדנות. אנשי צוות יכולות להראות שהן נמצאות שם בשביל התלמידים להטא"ב ובכך לשפר את המצב הזה.

פומבית:

- להצהיר - לומר בכיתה שניתן לפנות אליה בנושאי מגדר ומיניות ושהיא כתובת בטוחה שאינה שיפוטית כלפי להטא"ב.
- לשים סממנים להטא"ב-פרנדלי במשרד - שלט, דגלון, פלאיירים או מדבקת "מרחב בטוח".
- מודל לחיקוי - הבעת תמיכה בקהילה הלהטא"בית, בין אם כאוכלוסיה מוחלשת ובין אם במאבק הלהטא"ב.

בין-אישית:

- לא לשלול זהות וחוויות של תלמידות, במיוחד כאשר הן באות להתייעץ או לקבל תמיכה. חשוב לתת מקום לתחושות של התלמיד.ה ולאפשר לה לבטא את עצמה.
- דיסקרטיות - שמירה על סודיות ופרטיות התלמיד.ה ולא לספר על זהותה לאף אדם נוסף, אלא אם ביקשה זאת. חשוב מאד לזכור - אין חובת דיווח על זהות להטא"בית!
- לא ללחוץ על יציאה מהארון ולתת לכל נער.ה את הזמן שלו.ה.
- להבהיר לתלמיד.ה שאינה לבד ולהפנות אותה לגופים, לארגונים ולמקורות המידע הרלוונטיים, בהתאם לצרכיה: איגי, הפורמים של איגי, הבית הפתוח בירושלים, מעברים.

התאמת הנהלים לתלמידות להטא"ב

כמו במקרה שראינו עם שיעורי הספורט, ישנם נהלים שונים של הפרדה מגדרית שיכולים להקשות על התלמידים להטא"ב, גם אם אינם נראים בעיניים או מקשים מבחץ - במלתחות, בשיעורי הספורט, בלינה בטוילים ובשירותים הציבוריים. כדאי לבחון כיצד ניתן לשנות או להגמיש את הנהלים הללו כדי להקל עליהן.

חשוב לעשות זאת, בכל אחד מהמקרים, תוך שיתוף התלמיד.ה ובירור האפשרויות שנוחות לו.ה: מעבר לקבוצה עם המגדר המועדף או הקצאת זמן/מרחב נפרד עבורו.ה.

הנכחה והנגשה של מידע הנוגע לנוער להטא"ב

למרות החשיפה הגוברת של להטא"ב בשנים האחרונות, עדיין ישנה בורות רבה בנוגע ללהטא"ב ובכלל למגדר ולמיניות, בנוסף למידע שגוי ובעייתי שמופץ במדיומים שונים. חוסר מידע או מידע לוקה עלולים להיות מסוכנים כאשר מדובר בנושאים רגישים ובמיוחד כאשר אין לתלמיד.ה כתובת בטוחה.

דרך הנגשת מידע על מגדר ועל מיניות והנכחה של זהויות להטא"ב, לתלמידים להטא"ב ניתנת תחושת הכלה לגיטימיות כלפי התחושות וכלפי הזהויות שלהן. בנוסף, הנגשה והנכחה גם מציבות את השונויות המגדריות והמיניות כאפשרויות לגיטימיות במרחב הבית-ספרי כולו, ובכך מפתחות מודעות וסובלנות לאחר.

כא.נשי חינוך, ניתן לעסוק בזהויות עצמן, בדמויות היסטוריות להטא"ביות, באקטואליה להטא"בית בשיעורי אזרחות, בספרות גאה וכן הלאה. בכלל כבית-ספר, חשוב מאד להביא סדנאות מתאימות לתלמידים והכשרות לצוות החינוכי על כל גווניו (כמו אלו של חוש"ן).

דגשים לניהול שיחה עם תלמיד.ה להטא"ב

- לא להניח שכל קשר זוגי הוא הטרוסקסואלי
- לא להוציא אף אחד מהארון
- לא ללחוץ על יציאה מהארון ולתת לכל נערה את הזמן שלה
- להבטיח דיסקרטיות ואם אי אפשר לציין זאת להפנות לידע רלוונטי וארגונים רלוונטים
- הנטייה המינית או המגדרית אינה בעיה שצריך לפתור
- לכבד את הזהות המגדרית של מי שעומדת מולכם, ובמקרה הצורך לשאול איך לפנות
- ביסקסואליות אינה שלב מעבר ולא חייבים להחליט
- לתת תחושת אופק ועתיד חיובית
- לאפשר לנוער.ה לגשת באופן עצמאי, גם אם אתם בטוחים שאתם יודעים